

At the present time in the health care system of Ukraine are carried out reforms with the aim of improving the quality of rendering medical assistance to the population. The successful implementation of reforms is possible only on condition of raising the standards of preparation of specialists with higher medical education.

Improvement of quality of training of students in completing their cycle of dermatology and, as a consequence, the successful completion of the final module of control is possible only under the condition of purposeful fulfillment of all requirements of the curriculum. For the successful solution of the task on the training of future doctors of practical public health services of higher medical educational establishments are being introduced means to improve the classroom and outside the classroom of student's training, optimization of the academic process, strengthened the communication between the medical Universities and institutions of practical health care.

Focus is one of the main conditions for a more complete and profound assimilation of knowledge by students on the cycle dermatology.

УДК 002.66:006.83:006.322:378.961(477.62)

СПЕЦІФІКАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ І СИСТЕМА ЯКОСТІ КАФЕДРИ В ДОНЕЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ім. М.ГОРЬКОГО

І.Ю.Белік, Л.О.Гупало, І.П.Іванова, Я.О.Поляк

Донецький національний медичний університет ім. М. Горького

Ключові слова: управління якістю вищої медичної освіти, система менеджменту якості, інформаційна карта процесу вивчення дисципліни на кафедрі.

Актуальність теми

Якість вищої медичної освіти є соціальною категорією, що визначає стан та результативність освітнього процесу вищого навчального закладу (ВНЗ) у відповідності з вимогами суспільства до формування професійних та громадянських компетенцій вищого медичного персоналу. Якість освіти – це системна категорія, яка визначається сукупністю показників освітнього процесу – якістю освітніх програм, методів та засобів навчання, якістю і кваліфікаційним рівнем викладачів, якістю абітурієнтів та студентів, якістю інфраструктури та матеріально-технічного забезпечення кафедри, якістю управління кафедрою та ВНЗ [1]. Управління якістю освіти – є новою технологією в менеджменті освітніх послуг на сучасному ринку освітніх послуг в Україні.

Мета дослідження

Підвищення якості вищої медичної освіти шляхом впровадження в роботу університета та кафедри системи менеджменту якості та процесного підходу, як найбільш ефективного методу управління навчальним процесом.

Результати та їх обговорення

Донецький національний медичний університет ім. М.Горького (ДонНМУ) – перший з вищих медичних навчальних закладів в Україні в якому в 2012 році була розроблена та впроваджена система менеджменту якості, і який отримав міжнародний сертифікат якості у відповідності з вимогами стандарту ДСТУ ISO 9001:2009 [1, 2]. У відповідності з вимогами стандарту в діяльності ДонНМУ було впроваджено процесний підхід – виділено основні та

допоміжні процеси, а також процеси з вимірювання, аналізування та поліпшення, проведено документування всіх процесів, тобто розроблено внутрішні стандарти освітньої установи (СТОУ) – документовані процедури, що регламентують різні види діяльності університету.

Навчальний процес в ДонНМУ регламентується СТОУ «Проектування освітнього процесу», та СТОУ «Реалізація основних освітніх програм». На кожній кафедрі поряд з загальноуніверситетськими стандартами, освітній процес також регламентується інформаційною картою процесу викладання дисципліни (ІКП) - обов'язковим документом системи якості кафедри в ДонНМУ. ІКП є паспортом, специфікацією процесу викладання дисципліни на кафедрі, документом, який містить короткий опис основних атрибутів процесу вивчення дисципліни. ІКП вивчення дисципліни формалізує, осмислює й описує освітню послугу на кафедрі з позицій процесного підходу [2]. В ІКП сформульовано та визначено цілі освітньої послуги на кафедрі, описано систему вимог до процесу на вході й виході, результати, зв'язки з іншими процесами на інших кафедрах, визначено кафедри-постачальники і кафедри-споживачі освітніх послуг кафедри і т.п.

ІКП вивчення дисципліни на кафедрі ДонНМУ має наступну структуру й зміст:

Найменування й визначення процесу. Робиться запис наступного змісту: «Викладання дисципліни *«Повна назва дисципліни за навчальним планом»* у складі циклу (вказується цикл або розділ, до якого ставиться дана дисципліна) для студентів спеціальності XXXXXX (вказується код). Такий запис визначає процес вивчення дисципліни і його положення в конкретній освітній програмі.

Процес СЯ ДонНМУ, до складу якого входить вивчення дисципліни. Робиться наступний запис: «Основний процес (номер кафедри в номенклатурі ДонНМУ) СТОУ (ідентифікатор СТОУ згідно з ДСТУ ISO 9001:2009). Запис робиться відповідно до реєстру процесів СЯ ВНЗ й тим самим визначає місце освітньої послуги серед процесів СЯ.

Власник процесу. Робиться запис: «Завідувач кафедри *«Назва кафедри, за якою закріплено викладання дисципліни, вчене звання, ПІБ»*. Тим самим визначається структурний підрозділ і особа, яким передані ресурси й відповідальність за виконання процесу (діяльності) з освітньої послуги.

Керівник процесу. Робиться запис: «*ПІБ, посада, вчене звання уповноваженого представника з якості на кафедрі»*.

Призначення (ціль) процесу. Робиться запис, у якому вказуються загальні та конкретні цілі освоєння дисципліни, співвіднесені із загальними цілями освітньої програми. Такими цілями звичайно є формування системних знань і вмінь у рамках предметної області дисципліни й формування на цій базі певних компетенцій. Іншими словами визначається місія дисципліни в системі досягнення цілей освітньої програми. Метою освітньої програми є підготовка фахівця, що володіє необхідними компетенціями в певній предметній області через освоєння всіх дисциплін освітньої програми. Метою же процесу вивчення дисципліни є участь у формуванні професійних компетенцій, що навчається за допомогою передачі знань і розвитку навичок і вмінь, заснованих на теорії, інструментах і методах розглянутої дисципліни.

Результати (виходи) процесу. Робиться запис, у якому вказується що студент повинен знати й уміти, чим володіти в результаті освоєння (вивчення) дисципліни.

Споживачі результатів процесу. Робиться запис, у якому вказуються кафедри споживачі процесу вивчення дисципліни на цієї кафедрі.

Входи процесу. Робиться запис відносно тих об'єктів, які надходять на вхід процесу і є вхідним матеріалом (сировиною) для наступних перетворень у ході вивчення дисципліни. Таким вхідним матеріалом у першу чергу є самі студенти, а також виходи (результати) попередніх процесів – знання, уміння й навички, сформовані попереднім етапом освоєння вибраної освітньої програми.

Постачальники процесу. Робиться запис відносно процесів, виходи яких використовуються в ході процесу вивчення дисципліни, а також підрозділів відповідальних за реалізацію попередніх процесів і формування виходів (результатів) цих процесів. Особливо виділяються

процеси тих дисциплін, які є базою для вивчення даної дисципліни.

Регламентуюча документація. Робиться запис, у якому складається перелік зовнішніх та внутрішніх документів, що містять основні вимоги й рекомендації до здійснення навчального процесу з дисципліни.

Ресурси. Робиться запис про час, відведений навчальним планом для вивчення дисципліни; освітні технології, що використовуються при реалізації навчальної роботи; навчально-методичне і інформаційне забезпечення дисципліни; матеріально-технічне забезпечення дисципліни. Опис дається з орієнтацією на ресурси, які зазначені в освітній програмі, є гарантованими при реалізації процесу вивчення дисципліни.

Параметри, що контролюються. Робиться запис, у якому вказуються параметри, які можна проконтролювати протягом всього строку викладання дисципліни та в результаті (на виході) процесу (наприклад: *установлені строки вивчення дисципліни; участь студентів в аудиторній роботі; виконання студентами самостійних робіт і завдань і т.п.*).

Методи виміру процесу. Робиться запис про документи, що містять дані про вимірювані характеристики якості (вхідні, внутрішні, вихідні).

Висновки

Таким чином, якість освітнього процесу в вищому навчальному закладі визначається сукупністю показників – якістю освітніх програм, методів та засобів навчання, якістю і кваліфікаційним рівнем викладачів, якістю абітурієнтів та студентів, якістю інфраструктури та матеріально-технічного забезпечення кафедри, якістю управління кафедрою та ВНЗ. Управління якістю освіти вимагає чіткого визначення і проведення специфікації освітнього процесу з метою встановлення компонентів процесу, параметрів і методів виміру освітнього процесу на кафедрі з наступним формуванням напрямків удосконалення процесу навчання.

Список літератури

1. Солонин С.И. Менеджмент качества образовательной услуги. Руководство для преподавателей вузов: учебное пособие для системы повышения квалификации преподавателей высших учебных заведений / Солонин С.И. - Екатеринбург: УГТУ-УПИ, 2010. – 190с.
2. Минажева Г.С. Разработка, внедрение и совершенствование системы менеджмента качества в высших учебных заведениях Казахстана. Научно-практическое издание./ Минажева Г.С. – Алматы: Казак университет, 2009. -111с.

СПЕЦИФИКАЦИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА И СИСТЕМА КАЧЕСТВА КАФЕДРЫ В ДОНЕЦКОМ НАЦИОНАЛЬНОМ МЕДИЦИНСКОМ УНИВЕРСИТЕТЕ им. М.ГОРЬКОГО

И.Е. Белик, Л.А.Гупало, И.П.Иванова, Я.А.Полях

В университете разработана и внедрена система менеджмента качества, на кафедрах проведена спецификация образовательного процесса изучения дисциплин – определены основные владельцы и руководители, цели, входы и выходы процесса, поставщики и потребители процесса, ресурсы, а также документация, основные параметры точки и методы измерения образовательного процесса на кафедре. Управление образовательным процессом на кафедре требует проведения спецификации процесса с целью разработки направлений совершенствования и улучшения процесса обучения.

THE SPECIFICATION OF EDUCATIONAL PROCESS AND FACULTY SYSTEM OF QUALITY IN M.GORKY DONETSK

NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY

I.Byelik, L.A. Gupalo, I.P.Ivanova, J.A Poljah.

The system of a quality management is developed and introduced in university, on faculties the specification of educational process of disciplines studying is lead - the basic owners and heads, the purposes, inputs and outputs of process, suppliers and consumers of process, resources, and also the documentation, key parameters of a point and methods of measurement of educational process on faculty are certain. Management of educational process on faculty demands carrying out of the specification of process with the purpose of development of directions of perfection and improvement of training process.

УДК 378.147+004.9:379.961

ИНТЕРАКТИВНОЕ ОБУЧЕНИЕ СТУДЕНТОВ
В МЕДИЦИНСКОМ УНИВЕРСИТЕТЕ

Р.Ф.Айзятулов, Л.А.Гупало, Я.А.Полях, С.В.Центилю, Н.В.Ермилова, В.В.Юхименко

Донецкий национальный медицинский университет им. М. Горького

Ключевые слова: интерактивное обучение, формы и методы проведения практических занятий, образовательные технологии, ситуационные задачи, кейс-метод, дискуссия.

Актуальность темы

Эпиграфом к данной статье могут служить слова Л.Б. Наумова: «Оптимизация высшего медицинского образования – это приведение системы образования к такому уровню, который может обеспечить каждому учащемуся стабильные максимальные результаты обучения и воспитания, близкие к их теоретическим пределам, наиболее экономным путём с минимальными затратами времени и усилий учащихся и педагогов»[7]. Применение современных информационных технологий в обучении – одна из наиболее важных и устойчивых тенденций развития мирового образовательного процесса. Уровень развития информационных технологий, современные концепции образования, необходимость развития у обучающихся умения непрерывного самообразования на всем протяжении жизни заставляет пересмотреть и сами технологии, применяемые в образовательном процессе, выбирая из них, в первую очередь те, которые:

повышают эффективность и качество обучения;

обеспечивают мотивы к самостоятельной познавательной деятельности;

способствуют углублению меж предметных связей за счет интеграции информационной и предметной подготовки [3].

Результаты и их обсуждение. Идет внедрение новой концепции обучения, помещающей студента в центр образовательного процесса, превращающего его из пассивного слушателя в самого активного в этом процессе. Этому способствует и уровень современной компьютерной техники и программного обеспечения. Использование интерактивных форм обучения в высшей школе в настоящее время является актуальной проблемой для преподавательского состава. Само понятие «*Интерактивное обучение*» - происходит от англ. (inter - “между”; act – “действие”) – позволяющие учиться, взаимодействовать между собой. Интерактивное обучение это обучение, построенное на взаимодействии всех обучающихся, включая педагога. Эти методы наиболее соответствуют личностноориентированному подходу, так